

Doelstellingen

Na het zien van het televisieprogramma, het werken met het begeleidend materiaal en het oefenen op de site weten de kinderen:

- wat de gevolgen kunnen zijn van te hard rijden in het verkeer; ze hebben inzicht in de stopafstand van verschillende voertuigen.
- hoe ze zelf een bijdrage kunnen leveren aan de verkeersveiligheid in hun buurt.
- hoe hun gedrag moet zijn bij verkeerslichten; ze weten waarom het belangrijk is om je aan de regels bij de verkeerslichten te houden.

Voor het kijken

Vraag de kinderen of ze weten hoeveel meter ze nodig hebben voordat ze stilstaan als ze willen stoppen met fietsen. Schrijf de antwoorden van de kinderen op het bord.

Vergelijk hun antwoorden met de gegevens hieronder.

Bij een snelheid van:	Stopafstand in meters
20 km/uur	10,5
30 km/uur	19,8
40 km/uur	31,0

Waarschijnlijk is de stopafstand veel langer dan de kinderen verwachten. Meet de afstand uit in de hal van de school of op het plein. U kunt de kinderen het ook met hun fiets laten uitproberen op het plein. U geeft dan onverwachts een teken waarop het kind moet beginnen te remmen. De kinderen zullen dan ook ervaren dat ze bij een hogere snelheid een langere stopafstand hebben.

Bespreek eventueel met behulp van werkblad 1 hoe de stopafstand berekend wordt. U kunt er ook voor kiezen om dit werkblad pas na het bekijken van het televisieprogramma aan te bieden.

Het televisieprogramma

Luc en Farid worden door de overvallers betrokken bij hun gemene plan. Na een spannende achtervolging, dwars door het verkeer, lukt het de jongens om de overvallers in de val te lokken. Ze worden daardoor zelfs bedankt door de hoofdcommissaris van politie. Luc en Farid maken van die gelegenheid gebruik om aandacht te vragen voor het te snel rijden van auto's in de buurt. Het resultaat hiervan is, dat hun wijk een 30 km zone wordt en dat er verkeersdrempels worden aangelegd.

Er wordt in deze aflevering aandacht besteed aan:

- de dode hoek bij vrachtwagens
- het gedrag bij verkeerslichten
- rekening houden met anderen

- de problematiek rond te snel rijden en snelheidsremmende maatregelen
- stopafstanden
- actie voeren voor je eigen veiligheid

De site <http://www.schooltv.nl/lef>

Op de site vinden de kinderen bij deze aflevering een oversteekspel, filmpjes, foto's, informatie en vragen over de verkeersonderwerpen die aan bod komen.

Verder bestaat de mogelijkheid om door te linken naar de kidsite van Veilig Verkeer Nederland, waar ze aanvullende informatie kunnen vinden:

<http://www.veiligverkeernederland.nl>

Klik op *kids* en dan op *zoek*. Ze komen dan terecht in de verkeersencyclopedie en kunnen daar op trefwoord zoeken naar informatie over een bepaald verkeersonderwerp.

Na het kijken

Na het bekijken van de aflevering kunt u gebruik maken van de volgende lessuggesties.

Werkblad 1:

Gesprek over stop afstanden met behulp van het werkblad: Stoppen! Dat duurt even!

Werkblad 2:

Snelheid meten

Vorbereiding om actie te voeren voor je eigen veiligheid

Werkblad 3:

Puzzelen met verkeerslichten

Gesprek, verkeerswandeling en werkblad over verkeerslichten

Meer informatie en lessuggesties

voor uw verkeerslessen treft u in het lesarchief op de leerkrachtensite van Veilig Verkeer Nederland:

<http://www.veiligverkeernederland.nl>

Klik op *leerkracht*, dan op *documentatiecentrum*.

Bij werkblad 1: Stoppen! Dat duurt even!

Deel het werkblad uit.

Als u voorafgaand aan het televisieprogramma al aandacht besteedt aan de stopafstanden van fietsers, kunnen de kinderen direct in kleine groepjes aan de gang met het werkblad.

Hebt u nog geen aandacht besteed aan de stopafstanden en hoe deze berekend worden (stopafstand = reactietijd + remweg), dan kunt u dit doen met behulp van de uitleg en de illustratie bovenaan het werkblad.

Laat de kinderen (buiten) de stopafstanden van auto's, fietsers en bromfietsers nameten en vergelijken. Dit kan door met verschillende kleuren krijt de afstanden op het plein of de stoep aan te geven. Besteed aandacht aan de veel langere stopafstand van fietsers ten opzichte van andere voertuigen. Bespreek ook met de kinderen dat bij een hogere snelheid de stopafstand langer wordt. Bij gladde banden of een glad wegdek wordt de stopafstand ook langer. Bovendien heb je dan eerder kans om te slippen.

Antwoorden opdrachten:

opdracht 2a: $10,5 \text{ m} + 26,8 \text{ m} = 37,3 \text{ meter}$

opdracht 2b: 35,3 m

opdracht 3: niet waar, waar, niet waar, niet waar, waar.

Bij werkblad 2: Snelheid meten

Wanneer de kinderen in de buurt te maken hebben met (te) snel rijdende auto's kunnen ze een snelheidsmeting houden om te controleren of er echt te snel gereden wordt en hoeveel te snel dat is.

Op werkblad 2 (pag. 00.) staat vermeld hoe zo'n snelheidscontrole gehouden kan worden.

Bepaal vooraf met de kinderen waar volgens hen te snel gereden wordt. Spreek af wie de snelheidsmeting gaan uitvoeren en op welk tijdstip en hoe lang de meting gaat duren. Maak ook een aantal afspraken over de veiligheid van de kinderen tijdens de controle. Waar gaan ze staan, waar moeten ze extra op letten, enz. Wellicht is het mogelijk dat een volwassene de kinderen begeleidt tijdens de snelheidsmeting.

Na afloop rekenen de kinderen m.b.v. de omrekeningtabel op het werkblad de snelheden om.

Wanneer blijkt dat er daadwerkelijk te snel gereden wordt, kan besloten worden om actie te ondernemen. Bijvoorbeeld door de resultaten op schrift te zetten en te overhandigen aan iemand van de gemeente. Ook kunnen de kinderen een verslag van de meting opsturen naar de redactie van een huis-aan-huisblad of de plaatselijke krant met het verzoek om dit te publiceren.

Op de kidsite van Veilig Verkeer Nederland staan nog meer tips om actie te voeren

<http://www.veiligverkeernederland.nl>

Klik op *kids*, dan op *actie/doe mee* en dan op *actievoeren: zo doe je dat*.

Voorbereiding om actie voeren voor je eigen veiligheid

Voordat er overgegaan kan worden tot actie voeren om bepaalde verkeerssituaties te verbeteren, moet er onderzocht worden wat échte knelpunten zijn. Dat kan op de volgende manier.

- Maak met de kinderen een inventarisatie van lastige punten in de buurt. Kopieer voor elk kind uit een stratenboek of van een website van een routeplanner een plattegrond van de wijk rondom de school. De kinderen kleuren hun eigen schoolroute en tekenen een cirkel om elk gevaarlijk punt op de route; bijvoorbeeld een oversteekplaats, een lastig punt om voor te sorteren, een weg waar geen fietspad is.
- Inventariseer met de groep welke punten het vaakst omcirkeld zijn. Dat zijn de knelpunten.
- Maak met de groep een wandeling/fietstocht langs die knelpunten. Bespreek wat het veiligste gedrag is bij die punten. En bespreek wat er zou moeten gebeuren om het punt te verbeteren.

Gesprek, wandeling en werkblad over verkeerslichten

Met behulp van de achtergrondinformatie op de hiernavolgende pagina houdt u een gesprek met de kinderen over de verschillende soorten verkeerslichten. Bespreek ook welke verkeerslichten er in de eigen buurt voorkomen en hoe de kinderen zich daar moeten gedragen. Maak een wandeling naar een verkeerslicht in de buurt en kijk hoe de lichten werken en hoe de verschillende verkeersdeelnemers zich bij de lichten gedragen. Bespreek ter plekke het goede en foute gedrag. Zijn er verkeersdeelnemers die doorrijden bij geel of rood licht? Wat gebeurt er dan als het licht voor het verkeer uit de zijwegen groen is?

Deel daarna werkblad 3 uit: Puzzelen met verkeerslichten.

Op dit werkblad staat een puzzel over verkeerslichten.

1. voetganger
2. geel
3. rechtsaf
4. drukknop
5. groen
6. oversteken
7. rood
8. stopstreep
9. linksaf
10. fiets
11. licht
12. wachten
13. stoppen

De oplossing is: **VERKEERSLICHT**.

Verkeerslichten

1. Gewone verkeerslichten

Groen licht: doorrijden

Rood licht: stoppen

Geel licht: stoppen als het nog kan

2. Verkeerslichten met pijlen

In sommige verkeerslichten zie je een richtingspijl. Deze pijl kan rechtsaf, linksaf of rechtdoor wijzen. In dat geval geldt het verkeerslicht alleen voor de richting waarin de pijl wijst.

3. Fietsverkeerslichten

Ook een fietsverkeerslicht is driekleurig. In de lichten zie je een plaatje van een fiets. Dit verkeerslicht zie je alleen op een verplicht (brom)fietspad.

4. Voetgangerslichten

Een voetgangerslicht heeft twee kleuren: rood en groen. In de lichten zie je een plaatje van een voetganger. Dit verkeerslicht vertelt je of je mag oversteken. Groen licht betekent dat je veilig kunt oversteken. Rood licht betekent dat je niet mag oversteken. Als het groene licht gaat knipperen betekent dat: het licht wordt zo rood. Dan moet je niet meer beginnen met oversteken. Als je al aan het oversteken bent, moet je snel doorlopen.

5. Lichten bij spoorwegovergang

AHOB - Automatische Halve Overweg Bomen

- Er zijn halve bomen, twee rode knipperlichten en een bel.
- Zodra je de bel hoort en de rode lichten gaan knipperen, mag je niet meer oversteken. De bomen gaan dicht en er komt een trein aan.
- Gaan de bomen omhoog? Wacht met oversteken tot de lichten uit zijn en je de bel niet meer hoort. Er kan nog een trein komen!

AKI - Automatische Knipperlicht Installatie

- Er zijn drie lichten en een bel. Het bovenste licht is wit, daaronder zijn twee rode knipperlichten.
- Knippert het witte licht: dan kun je oversteken. Er komt geen trein aan. Je moet wel goed uitkijken.
- Knipperen de rode lichten en klinkt de bel, dan moet je wachten. Er komt een trein aan.

Belangrijk!

- Kijk altijd goed uit, ook al brandt voor jou het groene licht. Soms rijdt het verkeer van links of rechts gewoon door.
Rijd of loop nooit door bij rood licht; het verkeer in de zijwegen heeft dan immers groen licht en verwacht niet dat jij doorloopt of doorrijdt.
- Afslaand autoverkeer heeft soms gelijktijdig groen licht met rechtdoorgaande fietsers op dezelfde weg. Let goed op of de afslaande auto's jou wel voor laten gaan.

Bijzonderheden:

- Als er onder het verkeerslicht een bord hangt: rechtsaf voor (brom)fietsers vrij, dan mag je ook rechts afslaan als het verkeerslicht rood of geel is.
Let op: je moet bestuurders van links en rechts wel voor laten gaan.

- Soms knippert het gele licht in een verkeerslicht. Dat betekent dat het verkeerslicht niet werkt. Je moet dan zelf heel goed uitkijken en op de voorrangsborden letten als die er staan.

Aansluiting bij methodes

In de verschillende verkeersmethodes vindt u aansluiting bij de onderwerpen uit deze aflevering. In de schema's hieronder leest u bij welke groep dit te vinden is.

Claxon. Uitgave Bekadidact			
<i>Onderwerp</i>	<i>Groep 6</i>	<i>Groep 7</i>	<i>Groep 8</i>
Verkeerslichten	les 3	les 1	
Zelf actie voeren			thema 4

Klaar over. Uitgave Wolters Noordhoff		
<i>Onderwerp</i>	<i>Groep 6</i>	<i>Groep 7</i>
Verkeerslichten	les 9	les 17

Wegwijs. Uitgave Wolters Malmberg		
<i>Onderwerp</i>	<i>Groep 6</i>	<i>Groep 7</i>
Verkeerslichten		thema School en verkeer, les 3

Op voeten en Fietsen en Jeugdverkeerskrant. Uitgave Veilig Verkeer Nederland		
<i>Onderwerp</i>	<i>thema's in OVEF groep 5/6</i>	<i>thema's in JVK groep 7/8</i>
Verkeerslichten	Tekens	Tekens
Stopafstand	De fiets/Hinderen en helpen	De fiets/Hinderen en helpen
Snelheid	Je eigen buurt	Je eigen buurt
Zelf actie voeren	Je eigen buurt	Je eigen buurt

